

Praha 21.11.2005

53

Stručný pohled na zdraví v zemích OECD

Health at a glance in OECD countries

Souhrn

Tato Aktuální informace upozorňuje na vydání nové publikace OECD „Stručný pohled na zdraví: ukazatele OECD - vydání 2005“ a přidává stručné shrnutí jejích základních zjištění.

Summary

This Topical Information announces the release of a new OECD publication „Health at a Glance: OECD Indicators - 2005“ and adds a brief summary of its essential findings.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v letošním roce připravila třetí vydání publikace *Health at a Glance: OECD Indicators - 2005 Edition*, která přináší nástin trendů a mezinárodní srovnání rozdílných aspektů fungování zdravotnických systémů a zdraví obyvatel zemí OECD. Údaje představují průřez základními ukazateli z rozsáhlé databáze [OECD Health Data](http://www.oecd.org), která poskytuje srovnatelné ukazatele za zdravotnictví. Údaje za Českou republiku předává do této databáze Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR). Publikaci a další informace je možné získat na oficiálních stránkách OECD: <http://www.oecd.org>.

Publikace je rozdělena do pěti tématických celků:

- zdravotní stav populace,
- zdravotnické zdroje a využívání zdravotní péče,
- výdaje a financování zdravotnictví,
- nezdravotnické determinanty zdraví,
- demografické a ekonomické souvislosti.

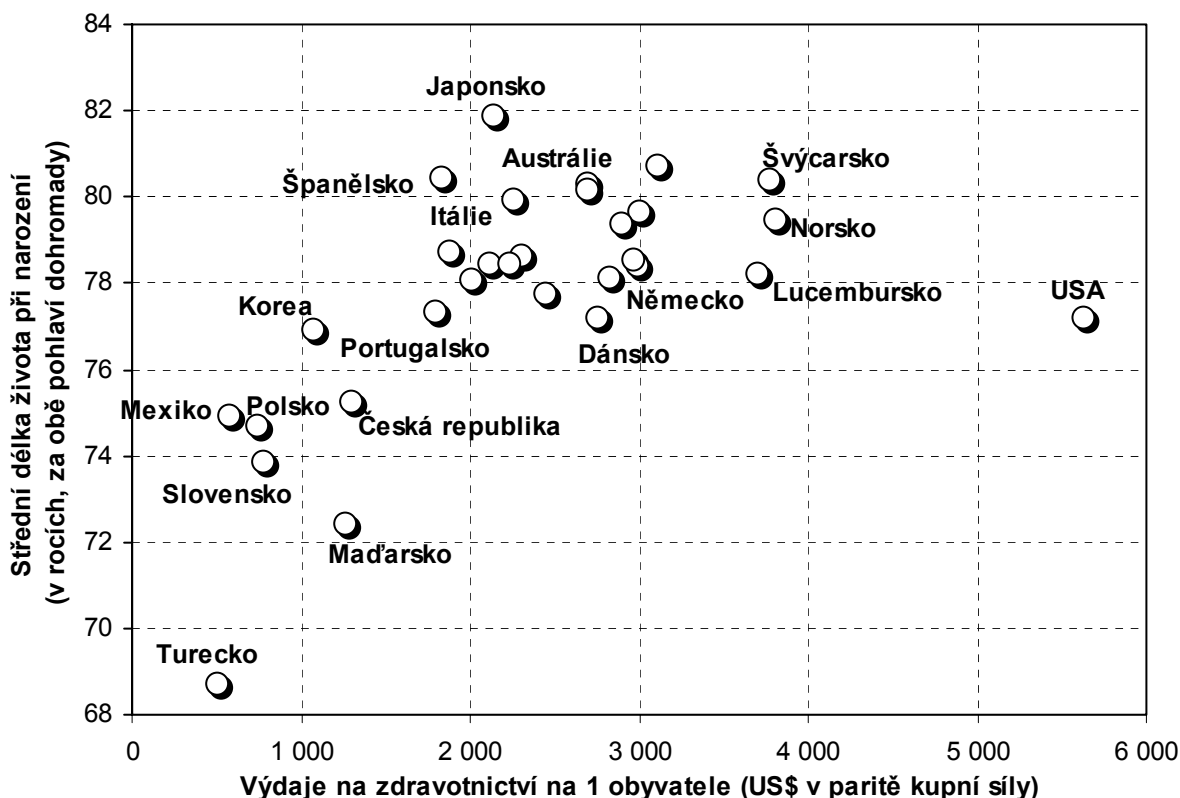
Výsledky dokumentují, že zdravotní stav obyvatel v zemích OECD se za několik posledních desítek let významně zlepšil (alespoň z hlediska ukazatelů úmrtnosti). Ke zlepšení došlo i v České republice, ale v porovnání s ostatními vyspělými státy patříme stále mezi ty nejhorší, vyjma kojenecké úmrtnosti. Významnou změnou prošlo i ohrožení zdravotními riziky, kdy mnoho zemí uvádí omezení kouření a spotřeby alkoholu a největším zdravotním rizikem se tak stává nadměrná tělesná hmotnost. Česká republika je mezi deseti zeměmi OECD, kde více než polovina dospělé populace splňuje definici nadváhy nebo obezity.

Značné rozdíly mezi jednotlivými zeměmi jsou vidět u ukazatelů lidských i ostatních zdravotnických zdrojů, což na jedné straně vybízí k otázce o jejich nedostatku a na druhé straně o jejich nadbytku nebo jejich neefektivním využívání či struktuře. Z nově zahrnutých údajů o odměňování zdravotníků vyplývá, že mezi zeměmi, které poskytly údaje, patří příjmy českých zdravotníků mezi nejnižší v porovnání k národnímu důchodu.

Charakteristickým rysem fungování zdravotnických systémů v zemích OECD včetně České republiky je poměrně výrazný nárůst výdajů na zdravotnictví (významně ovlivněn výdaji na léčiva), který je většinou rychlejší než celkový hospodářský růst. To klade značnou zátěž na veřejné rozpočty, které tvoří ve většině zemí rozhodující zdroj financování zdravotnictví. Česká republika navíc patří mezi státy s nejvyšším podílem financování zdravotní péče z veřejných zdrojů. Jedním z řešení na udržení finanční stability zdravotnictví patří významnější zaměření se na preventivní programy, které jsou velmi efektivním způsobem zlepšování zdraví.

Možnost využití databáze OECD Health Data dokumentuje následující graf porovnávající úroveň finančních prostředků plynoucích do zdravotnictví se zdravotním stavem populace, který bývá nejčastěji charakterizován střední délkou života. Z grafu je patrné, že v bohatších zemích platících vyšší částky na zdravotnictví, je zdravotní stav jejich obyvatel spíše lepší než v chudších zemích. Zároveň je však vidět, že mezi oběma ukazateli neexistuje jednoznačný vztah, což svědčí o tom, že zdravotní stav je utvářen i působením dalších vlivů.

Výdaje na zdravotnictví na obyvatele a střední délka života při narození v zemích OECD v roce 2003

Zdroj: OECD Health Data 2005

Vypracoval: Ing. Jakub Hrkal